

Dounia B.

hetpaleis & MarthHa!tentatief/ Bart Van Nuffelen

foto: Karolina Maruszak

Dounia woont met haar papa en broers in een hoge toren aan de rand van de stad. Ze heeft cool voor twee en plannen voor drie. En vandaag spreekt ze jullie toe. Want ze heeft iets belangrijks te vertellen. Praten doet ze op haar éigen manier. Zoals ze alles doet op háár manier. Klinkt het niet dan botst het maar. Ook goed! Ze is hier om gehoord te worden ...

Dounia B. is de opvolger van Bart Van Nuffelens succesproductie *Dinska Bronska*. Opnieuw een spannend duel tussen een actrice en een animatiefilm. Opnieuw een monoloog in onaffe taal. Maar vooral opnieuw het meeslepende verhaal van een hedendaagse heldin, gespeeld door de wonderlijke Evgenia Brendes.

Interview met Bart Van Nuffelen en Evgenia Brendes

Theatermaker Bart Van Nuffelen verdiept zich al een tijdje in de stad als onderwerp van zijn producties. Hij delft er verhalen op over en voor kinderen die in een grootstad opgroeien. Actrice Evgenia Brendes geeft in *Dounia B.* gestalte aan een van hen.

Bart, hoe is het idee voor deze productie ontstaan?

Bart Van Nuffelen: "Het moest een stuk worden over een meisje in een stedelijke omgeving nú. We willen dat de kinderen in de zaal zich herkennen in het hoofdpersonage; hoe ze spreekt, hoe ze denkt, wat haar problemen zijn. En gezien de demografische veranderingen van de afgelopen 30 jaar kom je dan al snel uit bij een portret van een kind met een andere achtergrond. Dat is nu eenmaal de realiteit; een aanzienlijk deel van ons publiek bestaat uit kinderen die thuis een andere taal spreken. En dat werd dus het uitgangspunt. We wilden vooral vertellen hoe normaal dat is voor hedendaagse stadskinderen; het feit dat iemand van elders komt is op stedelijke lagere scholen totaal geen issue meer. Waarom zou het ook? Het is de realiteit zoals die is. Anderzijds is het een fascinerende realiteit die nog weinig beschreven wordt in verhalen of toneelstukken. Hoe doen ze het; pendelen tussen hun taal en gewoonten van thuis en die van op school? Welke spanningen en mogelijkheden geeft dat? Vaak zijn het vertalers, letterlijk en figuurlijk, tussen die beide werelden en krijgen ze daardoor soms ook te veel verantwoordelijkheid. Het verhaal kreeg vorm door gesprekken en spelopdrachten met tal van kleine *Dounia*'s. We leerden van hen hoe hun dag eruit ziet, wat ze fijn en vervelend vinden, welke woorden ze gebruiken. Met als dankbaar gevolg dat die kinderen zich nu erg herkennen in het personage. En er hopelijk kracht uit putten dat hun verhaal op het toneel getoond wordt, de moeite waard is om verteld te worden."

Jullie zijn ter voorbereiding gaan praten met kinderen op scholen.

Bart: "Eerst hebben we met slimme stadssociologen gepraat, daarna met schooldirecteuren en leerkrachten en uiteindelijk - het belangrijkste - met kinderen zelf. De dingen die we intuïtief al wisten, werden in die gesprekken bevestigd, namelijk dat het geen item meer is of iemand een andere achtergrond heeft én het gegeven dat taal net wel een issue is. Kinderen van wie de moedertaal geen Nederlands is, zijn vaak kleine vertalers. Hun sociale situatie blijkt toch vaak net iets anders te zijn. Het zijn niet altijd de kinderen die tijdens een vakantie naar Center Parcs gaan. Rond die thema's hebben we zo zorgvuldig en gevoelig mogelijk een verhaal proberen te maken. Taal is eigenlijk het onderwerp van de voorstelling en vice versa."

Evgenia, ook jij hebt een andere achtergrond.

Herken je je in de verhalen?

Evgenia: “Zeker. Sommige dingen in het scenario zijn best confronterend. Ik beseft nu bijvoorbeeld pas dat het ongebruikelijk is dat ik als kind thuis alle papierwerk deed. Ik ben toen ik elf was, samen met mijn ouders vanuit Kazachstan naar België gekomen. Ik wist dat het belangrijk was om me de taal snel eigen te maken en heb in anderhalf jaar tijd Nederlands geleerd. Als je als kind bij de groep wil horen, is dat noodzakelijk. En ja, ook ik heb de rol van vertaler vaak opgenomen en doe dat eigenlijk nog altijd. Mijn ouders spreken veel minder goed Nederlands, dat is niet abnormaal. Zij hebben de taal op latere leeftijd geleerd. Soms is het vervelend maar vaak is het ook een voordeel om twee talen bijna even goed te spreken. Ik vraag me af of ik ondertussen het Nederlands niet beter beheers dan het Russisch.”

Ik heb me laten vertellen dat je Belgisch kampioen stijdansen bent?

Evgenia: (lacht) “Ja, dat klopt. Tot mijn 18de heb ik vrij intensief gedanst. Daarna heb ik het stelselmatig afgebouwd omdat ik toen gestart ben met een theateropleiding in Nederland. Het is echt topsport. Ik trainde 4 à 5 keer per week.”

Zien we je ook dansen in de voorstelling?

Evgenia: “Ja. Ik dans in interactie met de animatiebeelden die Remy (videast Remy M.Ndow, nvdr.) maakte. Heel fijn.

spel: Evgenia Brendes

animatie: Remy M. Ndow

tekst: Bart Van Nuffelen

regie: Bart Van Nuffelen i.s.m. Evgenia Brendes & Tim Clement

montage, licht, soundscape: Tim Clement

decor: Erki De Vries

research: Joyce Loir

kostuums: Nushi Lambreva

muziek: Milco Geryl, Jazz Meason

tekstcoach: Johan Petit

stemacteur: Gert Jochems, Sergej Loupouchanski, Marianne

Loots, Rita Van Wesemael, Lea Couzin, Greg Timmermans

kinderstemmen: Amir Al-Galal, Liv De Ridder, Matiz Geubels,

Ernesto Mortelmans, Maud Theuwissen, Damla Wijman,

Lorenzo Morelli, Mudalawal Larry, Diogo Ferreira Felizardo

assistent animatie: Tom Metdepenningen, Michel Busschots,

Robin Martens

taaladvies: Ine Schelfout

speldocent onderzoeksfase: Floor Hengeveld

stage regie-assistent: Loes Welkenhuysen

stage onderzoeksfase: Heleen Soontjens

met dank aan: alle scholen en klassen waar we dit verhaal hebben verzameld

extra dank aan: Faisal Chatar

met steun van: Tax Shelter van de Belgische Federale Overheid via Casa Kafka

Online platform

Via deze link kan je nog meer achtergrondinformatie en spelmateriaal rond de voorstelling ontdekken:

www.spothetpaleis.be/spot/dounia-b

hetpaleis

hetpaleis is het grootste podiumkunstenhuis voor kinderen en jongeren in België. hetpaleis maakt, presenteert en organiseert theater-, dans- en muziektheaterproducties en kunsteducatieve workshops, zowel voor scholen als in de vrije tijd. **hetpaleis** wil kwalitatieve hedendaagse podiumkunsten toegankelijk maken voor een breed en divers publiek en werkt daarvoor samen met zowel jong talent als gerenommeerde makers uit binnen- en buitenland.

www.hetpaleis.be

MartHa!tentatief is een klein maar hoogst dynamisch theatergezelschap dat al jaar en dag rond stedelijke thema's werkt, met toegankelijke en vaak feestelijke voorstellingen als eindresultaat. De makers van het gezelschap proberen zo onbevangen mogelijk de tijd en de wereld waarin ze leven te tonen in hun voorstellingen. Het gezelschap steunt daarvoor op diepgaande research die uitmondt in originele teksten.

www.marthatentatief.be